

Vuoden 2022 talousarviokehysten antaminen

114/02.02/2021

KH 15.06.2021 § 146

Kuntaliitto on laatinut vuotta 2022 koskevan tuoreimman ennakkollisen valtionosuuslaskelman 12.5.2021. Laskelman mukaan Pälkäneen kunnan valtionosuudet olisivat vuonna 2022 noin 18,1 miljoonaa euroa. Valtionosuudet kasvaisivat ennakkollisten laskelmien mukaan noin 491 000 euroa vuoden 2021 talousarvioon nähden (2,8 %). Vuonna 2020 valtionosuudet olivat noin 18,7 miljoonaa euroa, joten vuoden 2022 valtionosuudet olisivat noin 600 000 euroa vuotta 2020 pienemmät (-3,2 %), mikä johtuu vuoden 2020 poikkeuksellisista valtion tukitoimista koronapandemian vuoksi. Vuoden 2022 valtionosuudesta vähennetään verotulojen maksun lykkäysmenettelyn takaisinperintänä 27 594 euroa.

Kuntaliiton laatima kuntakohtainen veroennustekehikko on laadittu toukuussa ja sen mukaan Pälkäneen kunnan verotulojen määrä olisi 24,9 miljoonaa euroa vuonna 2022 ja kasvua vuoden 2021 talousarvion verotuloihin nähden olisi noin 864 000 euroa (3,6 %). Vuoden 2020 tilinpäätökseen nähden verotulojen ennakoitaan kasvavan peräti noin 1 065 000 euroa (4,5 %). Kuluvaan vuoden 2021 verotulojen ennakoitaan nousevan noin 1,2 miljoonalla eurolla 25,3 miljoonaa euroon vuoden 2021 talousarvion 24,1 miljoonasta eurosta. Koronapandemian vuoksi vuonna 2020 ja 2021 voimassa ollut yhteisövero-osuuden korotus 10 %-yksiköllä päättyy kuluvaan vuoteen, joten vuonna 2022 yhteisövero-osuutta maksetaan normaalin osuuden (34,2 %) mukaisesti kunnille. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen alentaminen pienentää kuntien maksutuottoja, mikä kompensoidaan yhteisövero-osuuden pysyvällä noin 2 %-yksikön korotuksella. Verotulotietoihin liittyy kuitenkin melko paljon epävarmuutta niin kuluvaan kuin seuraavienkin vuosien osalta koronapandemian ja yleisen taloustilanteen kehittymisen vuoksi.

Vuoden 2022 sosiaali- ja terveystalouden kustannusten arvioinnissa on käytetty vuoden 2020 tilinpäätöksen, vuoden 2021 talousarvion, alkuvuoden toteuman sekä vuoden 2022 ennakkotietoja Kangasalan yhteistoiminta-alueelta ja Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä. Sosiaali- ja terveystalouden kustannusten kasvun arvioidaan olevan noin 2,6 % vuoden 2021 talousarvioon nähden, mikä on noin 0,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 talousarvioon nähden sosiaali- ja terveystalouden kustannusten ennakoitaan kasvavan peräti 2,4 miljoonaa euroa eli lähes 10 %. Vuosi 2020 ei ole kuitenkaan vertailukelpoinen koronapandemian aiheuttaman poikkeustilanteen vuoksi. Sosiaali- ja terveydenhoidon kustannuksiin liittyy nousupainetta muun muassa palkankorotusten sekä hallitusohjelmaan sisältyvien uusien tehtävien vuoksi (mm. 7 pv hoitotakuu ja 0,7 hoitajamitoitus vanhusien ympärivuorokautisessa hoivassa).

Kunnan ulkoisten toimintatuottojen arvioidaan pysyvän vuoden 2021 talousarvion tasolla noin 4,2 miljoonassa eurossa. Kehyksen toimintatuotot kuitenkin laskevat vuoden 2020 tasosta (4,5 miljoonaa euroa). Yhteistoi-

minta-alueen ostamat vuokra-, ruoka- ja siivouspalvelu- sekä pesulapalvelut näkyvät tuloslaskelmassa Pälkäneen kunnan ulkoisina tuottoina. Vastaavasti ne näkyvät kunnan palveluiden ostoissa, kun yhteistoiminta-alue laskuttaa sosiaali- ja terveystaloudet kokonaisuudessaan Pälkäneen kunnalta. Kehyksessä toimintatuottoja vuoteen 2020 verrattuna alentaa muun muassa varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen väheneminen.

Kunnan oman toiminnan osalta toimintakulujen kasvuksi on arvioitu 1,2 % vuoden 2021 talousarvioon nähden eli reilut 0,2 miljoonaa euroa. Nykyinen kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus KVTES on voimassa 28.2.2022 asti, joten ensi vuoden palkankorotuksista ei ole vielä tietoa tässä vaiheessa. Palkankorotuksiin on kuitenkin varauduttu kehyksessä 0,8 %:lla koko vuoden osalta. Toimintakulujen kasvu pitää sisällään arvioidun 0,8 %:n korotuksen palkkoihin, joten kasvu on kokonaisuudessaan maltillista. Oppivelvollisuuden laajentamiseen sisältyvä maksuton toinen asteen aste nostaa kustannuksia arviolta noin 54 000 euroa. Tehtävien uudelleenjärjestelyillä ja henkilöiden eläköitymisillä henkilöstökulujen kasvun ennakoidaan kuitenkin pysyvän maltillisena.

Yleiseen kustannusten nousuun ei ole varattu rahaa 0,8 %:n palkankorotusta ja sosiaali- ja terveystaloudet lukuun ottamatta. Koska yleiseen kustannuskehitykseen ei kehyksessä ole varattu rahaa, tulee toimialojen tarkastella palveluiden järjestämislajuuksia ja -tapoja, jotta budjetissa päästään kehyksen mukaisiin lukuihin.

Kehyksen toimintakatteeksi muodostuu noin -41,1 miljoonaa euroa, joka on noin 885 000 euroa vuoden 2021 talousarviota heikompi. Toimintakateen, verotulojen, valtionosuuksien sekä rahoitustuottojen ja -kulujen erotukseksi eli vuosikatteeksi muodostuu noin 2,0 miljoonaa euroa. Vuosikate ei riitä näin ollen kattamaan noin 2,6 miljoonan euron poistoja. Tilikauden tulokseksi muodostuu noin -0,6 miljoonaa euroa, eikä edes 0,4 miljoonan euron poistoeron muutos muuta tilikautta ylijäämäiseksi, vaan tilikausi jää tästä huolimatta noin 167 000 euroa alijäämäiseksi.

Talousarviokehitys annetaan koskien kaikkia toimialoja pois lukien yhteistoiminta-alueella tuotettavat sosiaali- ja terveystaloudet sekä erikoissairaanhoidon palvelut. Kehitys koskee ulkoisia eräitä ja toimialoja sitoo tulojen ja menojen erotus eli netto. Suunnitelmavuodet on perusteltua budjetoida siten, että vuoden 2022 netto ei ylity ja talousarvio- sekä suunnitelmavuosille tulee aktiivisesti etsiä mahdollisia säästöjä ja tulojen lisäyksiä.

Toimivalta
Pälkäneen kunnan hallintosääntö 74 §

Valmistelu ja lisätiedot:
Markus Jaakkola, vt. talousjohtaja
p. 050 469 8477, markus.jaakkola@palkane.fi

Esitys

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää antaa liitteenä olevan talousarviokehityksen vuodelle 2022. Talousarviokehitys annetaan kaikille toimialoille pl. yhteistoiminta-alueella tuotettavat sosiaali- ja terveystaloudet sekä erikoissairaanhoidon

palvelut. Toimialoja sitoo meno- ja tulokehyyksen nettosumma. Kehys koskee kunnan ulkoisia eriä. Suunnitelmavuosien 2023-2024 netto ei saa ylittää talousarviovuoden tasoa.

Käsittely kokouksessa Vt. talousjohtaja Markus Jaakkola esitteli talousarviokehitystä ja sen perusteita.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.